

Муниципальный этап олимпиады школьников

по марийскому языку и литературе

2022 - 2023 учебный год

10 класс

Чылаже – 105 балл.

Пашалан 180 минут пуалтеш.

1. Термин-влакым марла каласыза. (5 балл)

Составной ушем мут, сложный мут, сложный предложений, обращений, придаточный ужаи.

2. Палемдыме шомакым морфологически лончылыза. (5 балл)

Вуйыштым кўшкō нōлтaлше пaтыр пўнчō-влaк oгытaт тaрвaнe.

(Ю. Артамонов)

3. Мут-влакым состав дене лончылыза. (5 балл)

Кудывeчyштe, тўнaлыныт, ончышo-влaк, кōнышым, лoмбepлaштe.

4. Мо тугай цитате? (5 балл)

5. **Мaлышe кoрaк** кўэмaлтшe сaвыртышын мoм ончыктымыжым умылтарыза. (5 балл)

6. Пуымо шомак-влакын синоним радамыштым шуйыза. (10 балл)

Лўмдылаш –

Пагыт –

Тембаке –

7. Пуымо ойлончылаште антоним-влакым муза. (4 балл)

Нигунам от пале, кō тыге пўра:

Самырык калык омым йомдара.

Кече дене йўдишō лийыт ик тўсан,

Толын рвезе пагыт – ойго да куан...

Укелан, ший тылзе, шўлыкын коят –

Тышке еҥ-влaк шкетын толыт, мужырын каят. (С. Николаев)

8. Шочмо мланде нерген кум калыкмутым возыза. (3 балл)

9. Вияш оян ойлончо-влакым савырыме ояныш савырен возыза. (6 балл)

А) «Айда, мом коракым кўтет!» – акаже шольыжлан кычкыралын.

Б) «Ончо, Йыван, эрла Кориш деч посна школыш ит мий», – Васлий Йыванлан ойлен.

В) «Шочмо калык деч шерге, шочмо йылме деч ныжылге тўняште нимат уке», – газетыште чўчкыдын возат.

10. Кўчык сочинений. «Паша айдемым чапландара». (10 балл)

11. Чын вашмутым ойырен налза. (5 балл)

1.1. Н.Лекайнын «Кўртньö вий» романже тудын могай вес произведенийже негызеш шочын?

А) «Кандаш вате»

Б) «Насти»

В) «Шöртньö падыраш»

Г) «Пакет»

1.2. С. Николаевын «Салика» пьесе мучаштыже Салика ден Эчук дене мо лиеш?

А) ойырлат

Б) бурлакыш каят

В) ялыште илаш кодыт

Г) олаш каят

1.3. С. Чавайн «Ото» почеламутишым могай ийыште возен?

А) 1905

Б) 1910

В) 1907

Г) 1915

1.4. Эпический жанрын кугу формыжым кузе маным?

А) повесть

Б) роман

В) ойлымаш

Г) балладе

1.5. К. Коришуновын «Аксар ден Юлавий» драмыштыже действий могай курымышто эрта?

А) XIV курымышто

Б) X курымышто

В) XVI курымышто

Г) XX курымышто

12. Пуымо ужашым могай произведений гыч налме? Тыгак произведенийын авторжым палемдыза. (4 балл)

«Марий-влак семык пайремым пагалат. Могай гына тутло сий дене нуно ике унаштым огыт сийле, могай гына шыма койыш дене огыт шуно? Виян пўрö дене, нугыдо пура дене лывыргыше йылмышт могай мутым ок ойло, лыжга мурым ок муралте...»

13. Тиде ойым могай литературный герой каласен? Могай произведенийыште? (4 балл)

«Тау, авай, ончен куштыметлан! А ынде мыйым чапле подвиглан благословитле».

14. Ончыктымо герой-влак могай произведений гыч улыт? Тыгак произведенийын авторжым да жанржым палемдыза. (9 балл)

А) Аксар, Тулбай, Ялантай;

Б) Терей, Кузи, Чопай;

В) Аня, Алексеев, Виктор.

15. С.Г. Чавайнын «Элнет» романыштыже Григорий Петрович могай семӱзгар дене шокта? (5 балл)

16. А. Спиридоновын «Югорно» эпосшым марий йылмыш кӧ кусарен? (5 балл)

17. Андрий Толкынын волостной управыште кугурак йолташыжын лӱмжӧ. (5 балл)

18. «Ачамын йӧратыме мурыжо» ойлымашын авторжо. (5 балл)

19. Р. Минуллин, Г. Тукай, М. Джалиль могай калык литературым вияндыныт? (5 балл)